

Η ιστορία της «δεύτερης βάπτισης» σε φωτογραφίες

/ [Θεολογία και Ζωή](#)

Πηγή: ITAR-TASS

Νίνα Μπερεζνίτσκογια

Στο Μετρό της Μόσχας άνοιξε η έκθεση «Οι δύο βαπτίσεις της Ρωσίας». Πρόκειται για τη σύγχρονη ζωή της Ορθοδοξίας μέσα από πρόσωπα και καταστάσεις. Ως «δεύτερη βάπτισμα» χαρακτηρίζεται η αποκατάσταση της Εκκλησιαστικής ζωής στην πρώην Σοβιετική Ένωση.

Η γκαλερί φωτογραφίας «Μετρό», η οποία λειτουργεί στον σταθμό «Βίσταβοτναγια» («Της έκθεσης») του Μετρό της Μόσχας από το 2005, μπορεί να συναγωνιστεί σε επισκέπτες τις σημαντικότερες αίθουσες εκθέσεων. Ο σταθμός βρίσκεται στον κάτω όροφο του επιχειρηματικού κέντρου «Moscow city», δίπλα από το εκθεσιακό κέντρο «Exprotsentr», το οποίο πάντα σφύζει από ζωή. Τα οκτώ λεπτά αναμονής για το τρένο μπορούν να γεμίσουν με την παρατήρηση των φωτογραφιών.

Η έκθεση που εγκαινιάστηκε πρόσφατα στο «Μετρό» είναι αφιερωμένη σε δύο ημερομηνίες. Τα 1025 χρόνια από την Βάπτισμα της Ρωσίας και τα 25 από την αποκατάσταση της χριστιανικής ζωής στο έδαφος της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, που συχνά ονομάζεται «δεύτερη βάπτισμα». Τριάντα έργα, τα οποία δημιουργήθηκαν τα τελευταία 25 χρόνια, αναφέρονται στον βίο της Ρωσικής

Ορθόδοξης Εκκλησίας (ΡΟΕ) από την Γιακουτία ως την Ανταρκτική, από το Κίεβο ως το Βλαδιβοστόκ, περιλαμβάνοντας προσευχή, φιλανθρωπικό έργο, πορτρέτα ιεραρχών, ιερέων και πιστών. Η έκθεση διοργανώθηκε από το ορθόδοξο περιοδικό «Foma» («Θωμάς»), το Συνοδικό τμήμα ενημέρωσης της ΡΟΕ και το Μετρό της Μόσχας.

Η χιλιοστή επέτειος της βάπτισης της Ρωσίας τον Ιούνιο του 1988, ήταν η πρώτη εκκλησιαστική εορτή μέσα στις δεκαετίες της σοβιετικής εξουσίας, η οποία γιορτάστηκε σαν κρατική. Ήταν ένα σημείο καμπής για τις σχέσεις Εκκλησίας και κράτους, όσον αφορά την κατανόηση της σημασίας της θέσης της Εκκλησίας στην ιστορία της Ρωσίας. Την ίδια χρονιά πραγματοποιήθηκε η συνάντηση του Μιχαήλ Γκορμπατσόφ με τον Πατριάρχη Ποιμένα, στη διάρκεια της οποίας τόνισαν ότι η συμμετοχή της Εκκλησίας στην κοινωνική ζωή με το ξεκίνημα της Περestroika, καθίσταται πλέον εφικτή και επιθυμητή.

Ο Άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ

Στις φωτογραφίες του Ρομάν Γιαροβότσιν αποθανατίστηκε η στιγμή της υποδοχής στο χωριό Ντιβέγιεβο του Νίζνι Νόβγκοροντ, των λειψάνων του Αγίου Σεραφείμ του Σάρωφ, ενός από τους πιο σεβαστούς ρώσους αγίους και ασκητές. Η εύρεση των λειψάνων του αποτελεί έναν συμβολισμό της ιστορίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας στη διάρκεια της σοβιετικής εποχής. Η λειτουργία του μοναστηριού που είχε ιδρύσει, σταμάτησε τη δεκαετία του 1920, και ο ναός καταστράφηκε. Οι μοναχές φύλαξαν μερικά ιερά κειμήλια, αλλά τα λείψανα του Αγίου Σεραφείμ βρέθηκαν μόλις το 1991 στην αποθήκη του Μουσείου Ιστορίας Θρησκειών και Αθεϊσμού στην Αγία Πετρούπολη. Επεστράφησαν στην Εκκλησία, μεταφέρθηκαν στη Μόσχα και τέθηκαν σε προσκύνημα στον καθεδρικό ναό των Θεοφανείων, όπου οι πιστοί συνέρρεαν ασταμάτητα επί μήνες. Ακολουθώντας, και επί ένα μήνα, το ιερό κειμήλιο ταξίδευε από τη Μόσχα με προορισμό το Ντιβέγιεβο (άλλοτε Σάρωφ). Στη διάρκεια αυτής της πορείας, ο Πατριάρχης Αλέξιος Β΄ πραγματοποιούσε λειτουργίες και άλλα μυστήρια σε πόλεις και μοναστήρια. Την ημέρα της μνήμης του Σεραφείμ, την 1η Αυγούστου 1991, με τη συνοδεία τεράστιου αριθμού πιστών, τα λείψανα παραδόθηκαν στο μοναστήρι του Ντιβέγιεβο. Ύστερα από αυτό, άρχισε να αυξάνεται το ενδιαφέρον για την Ορθοδοξία και την εκκλησιαστική ζωή, ενώ ξεκίνησε η αποκατάσταση ναών και ενοριών.

Στη φωτογραφία από το αρχείο του Πιότρ Ζαντίροφ, εικονίζεται η εκκλησία της Αγίας Τριάδας στην Ανταρκτική, στο νησί Βατερλόο. Πρόκειται για τον νοτιότερο ορθόδοξο ναό. Το κτίριο συναρμολογήθηκε στο Αλτάι από κέδρο της Σιβηρίας, αφέθηκε να ορθώνεται εκεί επί ένα χρόνο, στη συνέχεια αποσυναρμολογήθηκε

μέχρι και το τελευταίο δοκάρι, μεταφέρθηκε στον προορισμό του, και το 2004 συναρμολογήθηκε ξανά.

Η «λιτανεία του μεγάλου ποταμού»

Ο Μαξίμ Βορομπιόφ αποθανάτισε τη λιτανεία «Βελικορέτσκι» («του μεγάλου ποταμού»), μιας από τις ορθόδοξες παραδόσεις που αναγεννήθηκαν τη δεκαετία του 2000. Οι πιστοί, κρατώντας την εικόνα του Νικολάου του Θαυματουργού, περπατούν 150 χιλιόμετρα με τα παιδιά τους στα χέρια, ξεκινώντας κατά μήκος του ποταμού Βιάτκα στην περιφέρεια Κίροφ, όπου βρισκόταν ο ναός με τη θαυματουργή εικόνα του Αγίου Νικολάου που χάθηκε το 1924 με την καταστροφή του ναού, και καταλήγοντας στο χωριό Βελικορέτσκογιε. Οι προσκυνητές διανυκτερεύουν στην ύπαιθρο και ετοιμάζουν το φαγητό τους ανάβοντας φωτιά. Το 2010 ο αριθμός των προσκυνητών ξεπέρασε τους 32.000.

Η έκθεση θα είναι ανοιχτή ως τις 10 Σεπτεμβρίου τις ώρες λειτουργίας του μετρό.

Οι φωτογραφίες του Βλαντίμιρ Γιεστόκιν, φωτορεπόρτερ του περιοδικού «Foma», διηγούνται τη σύγχρονη εκκλησιαστική ζωή. Για παράδειγμα, μια εθελόντρια νοσοκόμα φροντίζει κατ' οίκον ένα παιδί, και η διανομή της βοήθειας που συγκέντρωσε η Εκκλησία για το Κριμσκ που επλήγη το καλοκαίρι του 2012 από τις πλημμύρες. Ο Σεργκέι Τετέριν αποθανάτισε τη λειτουργία στο ναό του οικοτροφείου για κωφά και τυφλά παιδιά στο Σεργκέγιεφ Πασάντ. Ο ιερέας Ντμίτρι Λουκιάνοφ πραγματοποιεί λειτουργία στην ακτή του Βόρειου Παγωμένου Ωκεανού. Παιδιά χαμογελούν μια παγωμένη μέρα με φόντο ένα ναό στην Γιακουτία (φωτογραφία του Σεργκέι Κλιμτσόφ), ο αγιασμένος σταυρός επιστρέφει από το Σολοβκί στο Πολύγωνο Μπούτοβσκι της περιφέρειας Μόσχας, τόπο μαζικών εκτελέσεων και ταφών -μεταξύ αυτών και ιερέων- την περίοδο των σταλινικών διωγμών (φωτογραφία του Σεργκέι Γκουμπατσιόφ).

Εννοείται, ότι καμία από τις σκανδαλώδεις ιστορίες των τελευταίων ετών που συνδέονται με τη ΡΟΕ, δεν παρουσιάστηκε. Η έκθεση όμως δεν χαρακτηρίζεται από προκατάληψη ή συντηρητισμό. Ισορροπεί ανάμεσα στο επίσημο ρεπορτάζ και την τέχνη, το εθνογραφικό στοιχείο είναι έντονο στις αρχαιακές φωτογραφίες, από τα πορτρέτα φαίνεται λες και κοιτούν τους θεατές ζωντανοί άνθρωποι, οι οποίοι ακολουθούν το δρόμο του πνεύματος.

Πηγή:rbth.gr